

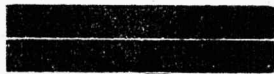
ESTI SKAUT

Kõik
skaudid
3. suvelaageri!

SP
7557

HAAPSALU

on ilusaim laagrikoht, kuhu
tulete tänavu kõik

on parima mõjuga teie ter-
visele

on soojima mereveega kuu-
rort

on odavaim kuurort

tervismuda ravib parimini
teie vanemate haigusi

on parim puhkusekoht skau-
tidele.

EESTI SKAUT

Nr. 8

JUULI 1936 a.

XV AAST.

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA STAA. VASTUTAV TOIMETAJA N. KANN
TOIMETUS: E. JÕGI, R. TREU, R. ROOS, V. SUIGUSAAR, H. TARI, L. KÄRSEN, A. TARI,
H. JOE, E. PAVELSON,

Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, Vabaduse 2. Ilmub aastas 8 numbrit Aastakäik Kr. 1.50
Üksiknumber 20 senti.

Paralepas suurlaagri ootel.

Nskm. Juhan Kokla.

Vaat poisid! Tahaksin Teile veidikene pajatada suurlaagrist. Nüüd küll igamees räägib sellest ja oleme üle maailma kuulsad, aga siiski mina tahan sest veel rääkida. Nimelt kuidas on lood Haapsalus suurlaagri eel.

Praegu on juba imesoojad ilmad. Laagriplats rohetab üksinduses. Kõmisevad kirve- ja saehääled: pruunistunud mehed kergitavad raskeid palke ja püstuvad barakid ja palkmaja. Viimane on Lääne poiste au ja uhkus, sest iseoma vaevaga on palgid kooritud ja heameelega näevad nad tare kerkimist. Praegu pannakse just ürgset rookatust paigale, et jätta metsaga ilusat harmooniat. Pikk lipuvarda palk kuivab ja unistab poistest, kes heiskaksid laagrilipu ning vahete-vahel prooviksid oma osavust ülesronimises. Kõik on valmis suurlinna loomiseks: telkidelinn peab siia saama, poistelinn, täis elurõõmu ja päikest.

Eile jalutades laagriplatsi läheduses kohtasin hirve. Ei kartnud põrmugi Teab temagi, et skaudid on looduse ja loomade sõbrad. Juba kaua räägivad ka inimesed skautidest ja püüavad ennustada kes head, kes halba. Püüame aga teha kõik, et esimestel oleks õigus ja 3.-da suurlaagriga püstitaks eesti skautlus omale väarika versteposti arenguteel.

Maamõõtja viibis ükspäev laagriplatsil, kari skaudipoisse sabas ja toimis kõik hädapärased ja korrapärased mõõtmised, et linnast saaks teha kah üks korralik kaart, kus igamees võiks leida oma laagri asukohta; muidu võib ju suures linnas kergesti eksida.

Kurja vaeva on nähtud ka teede tegemisega, et autodega ka laagrisse pääseks. Selleks pidi palju puid kitsaste pargiradade äärest maha võtma, et mahuksid läbi kõik need skautide mehised jõugud ja nendele veetavad vägevad toidu- ja materjalihunnikud. Ning neid materjale on juba hügelkuhjad. Laudu valendab puude all päris mägedena, mis tasapisi kaovad ikka madalamaks, sest väledad tööpoisid kisuvad neid ükshaaval välja ja teevad neist vurtsupoe, pidupadupoe, laagrijuhatuse residentsi ja muud sihandset.

Merevesi on juba praegu päris kuum, nagu seda suuremere äärsed poisid ei oska ette kujutada. Päris vannivesi kohe. Oma 25 pügalat igapäev. Aga praegu on alles juuni ja juulis on tavaliselt Haapsalu merevesi veel soem. Nii võib igamees julgesti ujuda, kartmata, et see terveist rikuks. Paralepa rannal sulistab suuri ja väikesi, vanu ja noori. Varsti sulistame ka meie ning peame ühiselt veesõda. Ning võtame kaasa mõne onkugi.

Sinnasamasse supelranda or ehitatud ka kanal kõrgete liivakallaste, mida mööda võivad paadid sõita otse metsa alla ja samas võivad ka vähemad poisid tunda end kord ka veeloomadena. Meriskautidele on Haapsalu paradiis. Pole ilusamat lahte kui on Haapsalus. Vaiksel merel on tore loksuda ja võtta päikesevanne või õppida meretarkusi. Lahel purjetab jahte, jullasid ja igasuguseid muid võimalikke ja võimatuid paadiliike. Kes künnaga, kes päris laevaga. Sest iga naakman on Haapsalus omaette merimees. Saavad tihti ka ootamatuid supelusi, kuid just need teevad meistriks ning ujuda oskavad nad kui kalad.

Paralepas on ka kiik. Vabal ajal võib oma närve laagri kestel kōditada kiigel ning proovida, kas oled tõesti lendurikutseks küps või ei.

Muidugi saab kah vahel linna mindud. Esijoones tõmbavad poisse muidugi jäätiseputkad ja neid juba jätkub. Saab vist laagri einelauaski. Selle eest hoolitsevad juba daamid, ning onu S a m ' i vürtspoest saab kah vist mõndagi. Tänavu on ju poesaksad kõvad ärimehed. Tuleb ettevaadata, et nahka üle kõrvade ei veeta. Aga ega see asi nii hull ei olegi. Linnas on peale jäätiseputkade veel rannapuiesteed, üle eestimaa ujulad, muusika ja mudavannid. Viimaseid loodetavasti poistele ei lähe vaja. Sest skaudipoisid on terved nii vaimselt kui kehaliselt. Aga papid-mamid võib küll kaasa tuua, et nad kah oma vaevadest vabaneksid, supeldes tervistandvas mudas.

Eks seda elukest siis tuikab kui koguneme siia. Huvirongid toovad turiste, uudishimulikke ja skaudisõpru, kes kõik tulevad vaatama skautide oskusi ja omapära. Seepärast peame ka oskama leida huvitavat ja omapärast, et nende lootused ka täituks, et keegi ei pettuks meis. Nupud tõhe! Igamees teeb oma laagri ilustamiseks, mis ta suudab ja jõuab. Igamees kannab ette oma parimad naljanumbrid, et lõkkeõhtud oleksid ka huvitavad võõrastele. Nii huvitavad, et leiaksime jälle järeletegijaid nagu varengi.

Seekord langeme me kahtlematult kõva arvustamise alla. Hoolitsegem siis ka et arvustus meie kohta midagi halba ei ütleks, et skaudid oleksid eeskujulikud nii käitumises kui töös. Pidagem meeles, et ühe poisj väärastust jälgivad mitu silma ja kõik see pannakse meie ühisesse kontosse.

Praegu on päris mõnus kinnisilmi mõelda juulikuule, kui algab meie suur paraad. Kui master M i c h e l s o n kui ülempäälilik, kõnnib ametliku näoga omas kuningriigis ja laagriivanem paneb piibule päikse abil tuld. Ja neid teisi juhte on veel leegion, eesotsas laagri staabiga. Kui tuleme linna ja vennastame skautspataljoniga, meie ja nende lipude ristatuvad vabadussõjas langenute monumendi taustal, ja kaks mehist sirget rivi seisavad silm-silma vastu. See saab olema ülev moment.

Ja siis tervet laagrit näha kihutamata rongis pealinna end näitama. Taas jälle staadionil jõudukatsumas ning uuesti Paralepas lõkketulel, õhtuhämaruses, kostaks paks padrik ja saatjaks rõõmus meel.

Seepärast kogugem oma sendid ja tulgem kõik ühiselt siia näitma enda oskusi ja ühtlasi nautima skaudi laagri rõõmu. Kõik skaudid Paralepa suurlaagrisse!

Nii võitsime vabaduse.

Oli öö.

Külma käes paukusid heledalt aiateibad ja legendikul kiirgasid teemandid ja pärreldasid lumejooned kuuvalgel. Tasane kir-detuul õhku kuuma hingeõhuna üle väljade.

Kuusiku äärt mööda käis talitee. Pahe-mal pool ulatas legendik nii kaugrele kui silm võttis eredas kuuvalges. Kui vaatasid aineti, siis nägid esmalt suurt lina, mille külge õmmeldud miljardid teemandid ja milles nüüd kuukiired sätendasid. Kui aga silmitsesid kauemini, siis tõusid siit ja sealt saladuslikud kujud, mis liikusid ja kiirelt karglesid edasi-tagasi.

Vastu nägu käis tuuleõhku, mis heitis silmi soola, nii et pisarad veeresid külmast kahtuvatele põskedele.

Paremal pool tee kõrval hoogas rohe-line madal kuusik mõnusat soojust. Siin ulatasid värisevad varjud tihti üle tee ja ja eemalt paistis nagu oleks keegi püsti seisnud tee kõrval.

Ümberringi haigutas pärani lõugadel vaikus.

Teed mööda ruttas poisikene Arnold Ring.

Ta oli salaja tulnud talust, kus nad ööd viitsid. Teda ajas taga kange himu näha neid punaseid, ta tahtis üles lugeda, palju neid seal veskis on. Seda peab ometi teadma kui hommikul koidu ajal nendega lahing tuleb.

Seda peab teadma, sest sõjamehel peab olema oma vastase kohta ometi karvapealsed teadmised.

Ta ruttas.

Lume krudisemine kuuldus ta kõrvus valju mürisemisena. Tema arvates pidi see hääl kostma mitme versta kaugusele.

Ta püüdis astuda tasa, kõndis tee kõrval, kus lumi oli tuher.

Vahest kuuldus metsast sabin. Võib olla, ehmus mõni magaja metsloom. Aga õigem: vist langes oksalt lumetükk.

Igakord jäi Ring seisatama ja külmast hoolimata tundis palges laialilagunevat soojust.

Seal nägi ta: keegi seisab tee ääres. Mis tal käes: püss või kepp? Ring jäi kuuse varju. Ta liigutab. Ei, ta seisab paigal. Võib olla on nad juba teele välja pannud vahid? Aga ta seisab ikka paigal. See oleks pidanud teda ometi nägema, sest ta tuli kuuvalget teed mööda. Ring ootas. Ei, see on jällegi vari — nüüd nägi ta

seda selgesti. Kui kuu vajus madalamale, venis vari ka pikemaks.

Ring läks edasi.

Ta jõudis soo peale.

Siin oli lage, ainult siin ja seal kasva-sid mätaste otsas vaevatud kasejässid. Nüüd olid need lehtedeta ja nende varjud olid läbipaistvad — hõredad. Kuu oli vajunud metsa peale, ta oli ehk veel umbes kolme mehe kõrgusel.

Mõnest kohast paistis lumest kuivanud vormioks.

Soo järel tuli kallak maa. Tee läks mäele ja seal oligi veski. Ta tiivad paistsid kuuvalgel nagu käed, mis välja sirutatud millegi püüdmiseks või koguni armupalumi-seks. Sealsamas veski kõrval majakene, mille aknast vilkus tuli.

Ring jäi seisatama puude varju. Ta süda tuksus märatsevalt. Need põksud kuul-dusid kui vasara löögid.

„Seal nad on,“ sosistas ta enesele. „Kui-das ma nüüd küll teada saaksin, kui palju neid on? Tal oli soe, aga hirmu ta ei tun-nud.“

Pikkamisi lähenes ta majale. Ta juh-tus isegi kollasele tulejoale, mis talle tõi teateid saladusliku maja sisemusest.

„Kui ma näeksin neid, siis teaksin kohe, kui palju neid seal on.“

Ta lähenes majale sealt otsast, kust, heitus kaugeleulatav vari õuele. Pikkamisi ja väga ettevaatlikult hiilis ta mööda seina äärt aknale. Nüüd oli ta juba nii ligidal, et oleks käega ulatanud valguse paela, mis tuli toast ja jooksis üle õue lume.

Veel veidi, ja ta oligi akna ääres. Tun-dus käe vastu toast raami vahelt soe õhk. Isegi jutukõmni kuuldus.

Ring vajutas käega südame vastu. See tuksus ju nii pööraselt. Selle löökisid võiks ka tuppa kuulda.

Õiendas kaela. Nüüd nägi ta akna all lauda, laua peal väikest lampi. Sealt paistis pooleni talle mees, kes tõstis midagi suu juure. Nad pidid küll sööma või jooma. Ta küünitas veel. Nüüd nägi ta selle puna-ses habemes nägu.

Kord-korralt läks poisike julgemaks. Enne kui ta õieti arugi sai, nägi ta ka teistki meest ja eemal seina ääres veel kaht lamamas. Nüüd silmas ta juba kogu sise-mist ruumi. Pahemal pool seina ääres oli valge ahju külg, selle ääres voodi, kus inimesed sees liigutasid. Küllap need on küll pererahvas.

Seest kuuldus äge jutukõmin.

Kui hea oleks kuulda, mis nad kõnelevad.

Ettevaatlikult surus Ring oma kõrva klaasi ligi. Ta kuulas ahnelt, püüdis neelda iga sõna, aga aru ei saanud.

Ah, kuidas segas see südame tuksumine.

Seal äkitselt — seest surus punase habemega mees oma palge ka vastu klaasi.

Õli seest midagi nähtud, mis osutus kahtlaseks.

Ruttu kükitas Ring maha.

Aga enne kui ta midagi sai pikemalt mõtelda, prantsatas uks lahti ja koer jooksis õrinal õue.

Ring hoidis kinni hinge.

Esmalt jooksis koer kuusiku poole. Kuuldusid sammud. Ässitati. Pea tuli koer tagasi, tegi tiiru ümber maja ja leidis üles poisikese, kelle peale ta hakkas vihaseks haukuma.

Veel ässitati.

Ring surus end seinaga vastu. Ta ei kartnud, ei tunnud hirmu. Oleks ometi midagi käes. See pagana koer! Aga loom, märgates poisi argust, võttis sellest südant.

Ta tungis lähemale.

Juba lähenes maja otsast talle paar meest. Need tulid esmalt argsest, ettevaatlikult, aga nähes poisikest, haarasid tal kraest kinni ja vedasid enda järel tuppa.

Nüüd olid nad kõik jalul. See oli, nagu oleks visatud kont näljas koertele, kes seda püüavad ahmida üksteise eest. Kes sa oled? Kust tuled? Oled salakuulaja! Me' laseme su maha, kui sa ei ütles, kus on su seltsimehed — ähvardused, meelitused, küsimised ja pärimised sadasid vahetpidamata. Ring ei vastanud algul sõnagi, vaid silmitses ümbrust.

Ta oli väikeses toakeses, mille seinad aastate eest krohvitud ja kust see nüüd paiguti maha pudenenu. Krohviatsad paistsid peenikeste küljekontidena. Seinal oli mõni Vene ajakirjast välja lõigatud pilt. Kapp, voodi, laud akna all ja mõned toolid — see oli kõik.

Voodis ajas istukile paksuõitu uniste silmadega mees. Ta silmitses Ringi. „Ei meie külast ta küll ei ole,“ sõnas mees. „On küll salakuulaja, kes hiilis akna taha. Räägiti ju, et Tallinnas antud koolipoistele püssid kätte.“

Ta häälis värisest halvaks panev, vihane toon.

„Noh, kaugele sa meist juba teateid ei vii,“ lausus säärastest, võika vaatega,

üle näo habemesse kasvanud mees. „Sa, poiss, unustasid vist, et on sõjaaeg. Nii-sugused võiksid parem liivaugus mängida. Sa ei vasta siis, mis su käest küsiti?“

Ring ei lausunud sõnagi.

„Hea küll! Teeme lühidalt.“

Ta pööras meeste poole..

„Tõmmake kasukad selga. Viime ta toa taha hangele. Saad sa sellest aru?“

Ring ei saanud aru. Ta ei tunnud hirmu. Ta oleks tahtnud siit heameelega ära minna, aga nad hoidsid ta kinni. Kuidas siit ometi nende käest ära pääseks.

„Me laseme su maha. Hange peal laseme sind, nagu koera,“ karjus mees talle kõrva. „Kui sa aga kõik meile üles räägid, kus teie mehed on, kui palju neid on, siis jätame sind ellu. Sa võid meie juure jääda ja sul on siin hea.“

See kõne nagu äratas Ringi unest. Ta teadis ju küll, kus tema mehed viibivad, teadis kõik, sest ta oli juba nädalapäevad sõduriks. Need siin olid vaenlased, nende vastu oli ta välja astunud. Needsamad olidki isamaa ja rahva vaenlased.

„Kas sa ei kuule?“

Oi — ta kuulis väga hästi. Ta peaks kõnelema. Mida? Nende käest juba ei pääse. Nad lasevad maha, hangele jääb ta surnukeha. Tal löi süda äkitselt valutama: oleks ometi ema siin, isa, sõbrad! Mitte kedagi ei ole. Mitte kedagi.

Äkitselt haaras tugev käsi toorel jõul tast kinni.

„Hea küll, sa ei taha, ei taha. Oleme sulle annud küllalt aega mõtlemiseks. Nüüd on mu kannatus otsas. Aga ega me' su riideid riku, võib olla neid läheb meilegi vaja. Võta riidest lahti!“

Ring vaatas enese ette. Ta mõtles. Oleks mu ema siin, ta näeks. Tal hakkas tuline kahju, kurbus, et ta enam temaga kokku ei saa. Kui hea ta oleks tema vastu.

Jõhkralt tõmbas mees ta nõõbid lahti, nii et mõned lendasid põrandale. Seljast kisti pintsak, niisama ka püksid. Ta lükati toolile ja jalast kisti saapad. Nüüd oli ta nende ees särgiväl. Nad irvitasid poisikest, kellel hakkas külm ja kes ei suutnud tagasi suruda värinahooge.

„Sa ei taha ikkagi kõnelda?“

Võibolla, otsivad seltsimehed teda taga, hüüavadki, sest nad ei teadnud, kuhu ta kadus. Võib olla mõtlevad nad isegi seda, et ehk põgenes ta ära. Ehk hakkas kartma, kuuldes, et vaenlane on lähedal. Kui inetu see oleks nende poolt. Nii nad ei tohiks kuidagi mõelda. Kui kahju, et nad seda ei tea, et ta on praegu siin.

Paar meest võtsid ta enda vahele ja viisid uksest õue. Teises käes olid neil püssid.

„Kas maksab?“ küsis üks, kes tuppa jäi.

„Sinul ei ole siin asja seletada. Marss!“

Õues tundus külm. Nagu oleks kukkunud äkitselt ülepea jääkülma vette. Ei jäänud ihul vähematki kohta, mida poleks puutunud külma oma käega. Ainult jalgadel oli soe. Nagu oleks kõndinud mööda kuumat rauda. Nii palav, et tegi otse valu. Oli tuhker lumi nagu jahu — aga ka see ei olnud nüüd külm. Nüüd ei olnud üldse enam külm, vaid lõõtsus kuumust, nagu lõõmava ahju suust.

Nad viisid ta sammu sada majast eemale tee äärde lume sisse.

„Seisa siin. See on sulle liiga aus surm, päris sõjamehe surm. Oleksime pidanud su üles pooma. Aga olgu.“

Nad jätsid Ringi tee ääre ja astusid ise parkümmeend sammu tagasi.

Seal läks äkitselt allalangev kuu paksu pilve taha. Ilm muutus hämaraks, nagu oleks valgusele ette tõmmatud tume kotriie.

Siin ei olnud mingit mõtet, mingit kaitsust. Niipea kui Ring vabanes nende käest ja nad tagasi astusid sammu paari, keeras ta ümber ja pistis jooksu. Ta hüpples siia-sinna, nii nagu ta oli seda õppinud ainult siis, kui lapsed üksteist püüavad. Ta järel kuuldusid paugud, ta kuulis, kuidas kuulid vingudes teda taga ajasid, aga ta jooksis. Jooksis läbi tuhera lume üle lagendiku. Juba oli ta metsa veerel, põõsaste vahel, nüüd varjasid teda juba helerohelised soojad kuused. Veel kostsid paugud, ta kuulis enese taga nagu ähkimist, tundis väljasirutatud kätt. Aga nüüd — nüüd oli juba tihe põõsastik. Ikka oli ilma üle laotatud hämarik. Aga sellest polnud siin ka lugugi, sest kuu oli alla läinud, vähemalt ei lubanud teda ihma valgustada rohelised kuused.

Ring jooksis edasi ühe hingega. Nüüd jõudis ta uuesti lagendikule. Ei olnud midagi kuulda. Vaikne ümberringi. Ta ärkas nagu unest. Kas on külm? Ei. Mitte sugugi. Ta seisatas silmapilgu. Nüüd jooksis ta mööda kuusiku äärt. Oligi siin tee, kõva tee, mille peal tallad krudisesid. Siin oli parem joosta kui pehmes lumes.

Siin ja seal lõi ta seisatama. Ons tee kõrval inimene? Mis see mustab seal puu ääras? Varjud. Neid oli nüüd hoopis vähem kui enamalt. Need olid ainult seal, kus mets hõredam ja kust suutsid läbi tungida loojeneva kuu kiired.

Vabadussõja ja praegune ülemjuhataja kindral-leitnant J. Laidoner

Äkitselt kerkis ta ette aed, siis maja. See oli ju sama talu, kuhu ta oli ennist jätnud seltaimehed.

„Kes seal on? Pea, seisa! Ma lasen!“

„Mina, Arnold! Mina olen! Kas sa ei tunne? Ma olen Ring.“

Tal oli hea meel. Suur rõõm täitis hinge.

„Sina? Oled sa hull? Sa oled ju paljas,“ ütles seltsimees juure astudes.

Selle oli Ring unustanud.

„Tule ruttu tuppa!“

Toas kargasid kõik püsti. Ons see vaim?

„Poiss, oled hulluks läinud!“ hüüdis Andres imestades, vaadates poissi, kelle jalad löid punetama veripunasel ja kes nüüd külma käes lödises.

„Kus su riided on?“

„Neid on seal kõigest neli meest,“ ütles ta rõõmsalt. „Ma vaatasin aknast sisse. Ega nad poleks mind kätte saanudki, aga see pagana koera raisk.“

Skautnäituse väljapanekud korda.

Skautid! Seisame oma suursündmuse — III Suurlaagri ees! Mitte üksi meie ise, vaid terve skaudisõprade pere ootab, mida suudame pakkuda oma töötulemustena. Võib veel rohkem öelda — ka meie naabermaade skautid on elevel lootuses näha meie saavutusi. Mis peame meie tegema, et keegi ei pettuks skautlusest? — Meil pole muud tarvis teha, kui sammuda senist sirget rada — töö ja tegevusrohket rada. Ärgem oodakem juhi käsku, vaid asugem ise oma jõukohaste tööde kallale; juht olgu siin vaid õpetajaks, mitte sundijaks.

Nii palju kui on skaute, nii palju on ka huvialu, millistel võib luua väga mitmesuguseid esemeid. Mida mitmekesisem näitus — seda huvitavam ja ülevaatlikum on ta. Aega on, et tuua välja oma paremat.

Jääks üle küsimus: mida siis õige valmistada näitusele väljapanekuks? Ühesõnaga kõike, — sest skautluses

Prof. skm. K. Saral, III suurlaagri vanem.

ei ole midagi niisugust, mis kardab teiste arvustavaid pilke. Meie maa on rikas minevikumälestustest; teie, noored, laske jutustada vanemal meie ajaloo ilusamaist ajast ja võitlusest vabaduse eest. Kirjutage need üles ja kaunistage võimaluste järele ülesvõetega ja joonistega — sellega kirjutate ise meie rahva ajaloo, mis väärib iga vaatleja tähelepanu.

Valmistage skautkäsitöid mudelite ja ilustiste näol. Korraldage ja parandage seniseid, andke neile uus ilme. Koguge meie kodumaa rikkaliku taime- ja loomade esindajaid kollektsioonideks, kasutades koolis omatud teadmisi looduslool alal ja täiendage neid skauditeadmistega. Liigute ilusal suvipäevil väljas ja näete tuhandeid putkaid ja mardikaid — üksnes pisike murdosa nende arvust -- ja teil on ilus kogu, väärtuselt kui ka väljapanekult. Tuletaga kord meelde meie vanu rahvuskangelasi — koguge mälestisi nendest nii üleskirjutatult kui pildistatult. Esitage näitusel kavandeid kuidas olete kaunistanud oma kodu ümbruse ja kuidas kavatsete seda veel täiendada. Viimatinimetatud alal peaksid rikkalikke väljapanekuid esitama eriti maa-skautid. Valmistage albume ja ülevaateid meie praeguste riigitegelaste üle, kuna nende sangarlikud minevikud pakuvad selleks sületäisi suuri võimalusi. Aidake ausse tõsta eesti nimi — esitage diagrammilisi ülevaateid nime- ja eestistamise üle skautide ridades. Esitage eeskujuliku laagri kavandeid — nii nagu teie ise olete need oma praktiliste kogemustega avastanud.

Võiksin loendada sadu pisialu, millised kõik võimaldavad rikkalikkude näituse materjali. Kuid milleks tungida nii nii üksikasjusse, sest iga skaut ja skautrühmitus peab ka ise midagi avastama, ja mida algupärasem see avastis on, seda enam menu ta saavutab näitusel. Sellepärast iga skaut ja iga skautrühmitus — ole valmis avastama uusi esinemisvõimalusi, et suudaksime vääriliselt sisustada oma näitust.

n.skm. Rud. Väärsi,
Suur-aagri näituse juht,

Mängime hästi oma suurimat mängu!

„Ja see mäng on väärt vaid siis, kui see hästi mängitakse.“

See mäng, milleks oleme ettevalmistunud ligemale aastat paarkümmend, mäng, milleks oleme meeskondi treenerinud aastat neli, — see peaks korda minema. See on kindel ja üksmeelne Eesti skautide pere veene.

Koondame kõik omad võrsuvad taimed, kasvavad puud ja üksikud tammed ilusale Haapsalu — Paralepa rannale — 3. Eesti skautide suurlaagriks.

Suurmäng algab 10. juunil ja kestab 10 päeva.

Milles seisab see mäng?

See on küsimus, mis huvitab kõiki, kes ühel või teisel viisil huvi tunnevad skautide suurlaagri vastu.

Meile aga langeb osaks väärliline ülesanne — vastata selle küsimusele väärika huviküllase laagritegevuse ja sisustamise teel.

Laagri püstitamine teostub üksuste oma paremat äranägemist mööda. Laagrijuhatus ei taha siin mingeid kindlaid ettekirjutisi anda, teadmises, et selles küsimuses, eriti veel oma all-

laagrite sisustamise ja ümbruse rahvuslikult algupärase kaunistamisega meie skautliku tarkuse väljendamine end häbeneda ei lase. Mida algupärasem ja leidlikkusele omapäraseim laagri arhitektooniline külg välja kukub, seda parem.

Unustada ei tohi meie seda, et meie laagrite sisustamine kannab esile tüseda kriitika mitte üksnes eestlaste, vaid ka paljude meie sõprusriikide esindajate kaudu. See kohustab siiski valikus ja maitstes kaalukale ettevõtmisele. Eriti tuleb rõhutada meie rahvusliku omapärasuste väärikale esitamisele.

Laagri sisetegevusest on samuti jäetud malevate ühikutele küllaldane tegevusvabadus. Sellega on tahetud panna lootusi ja anda võimalusi juhtidele ja hulgale vanematele skautidele nende oskuste ja leidlikkuse edasiandmisega noorematele, olgu see siis isikliku eeskuju või tegelikkude juhiste kaudu. Peaasi, et iga skaut, kelle aastad ulatuvad üle 17, asendaks ennast vääri-

kale seisukohale nooremate arengu hüveks ja ühtlasi abistajaks vanemaile juhtidele.

Sellest väljudes ongi laagri juhatus pannud lootused sellele, et kõikjal areneb suurlaagris vabadel tundidel innukas ja kaasakiskuv tegevus, mis ei piirduks mitte ainult „tseensimise“ ja sihitu ümberliikumisega laagri ehituste ja telkide vahel.

Usalduses ühikute töökorraldusesse, on laagri juhatus üldlaadilistest tegevusavaldustest ette määranud vaid:

salkade võistluse,
vanemskautide rännaku,
suurmängu,
lõkkekavad.

Kui silmitseda üldist päevakava, siis selgub ühe tähtsama osana veel kindlakujuline täpne ajajaotus, mis omakorda on seoses küllaldase kasvatusliku väärtusega tegevuses.

Sõprussidemete loomiseks nii oma maa kui ka hulkade sõprusriikide noorte vahel pakub suurlaager piiramatuid võimalusi. See on enesest üks kaaluvamaid suurmängu väärtusi, mille õnn on siin osaks saanud nimelt skautlusele. Solidariteedi kasutamine skautliku vaimu kandejõul. Vastastikune tutvustamine oma maa kultuuri saavutistes, olgu see keelekõla, laulude, muusika, tseremoniaalsete kommete, mälestusemetete vahetuse, kirjavahetuse, külastuslõkete, või ükskõik mil teel, — viib iga noore juba maast madalast mõtlemisele, et — „igähele on kallid ja armas oma kodumaa.“ Seda rohkem aga tõstab see iga Eesti poisi iseteadvust paremas mõttes oma riigi hüveks.

Näitusel, õigem öelda, meie esimesel skautlikul suurnäitusel on igal ühikul võimalus välja panna Haapsalu linnas kõike neid oma kätesavuse saavutusi, mida laagri telkidesse ega laagriväljale mahutada ei saa.

Siia Haapsalu suuremaise kooli-ruumidesse koondame ülevaatliku toodangu oma paarikümneaastaselt rännak-teenekonnalt. Virgutagu ja õpetagu see ülevaate suurväljapanek skautide peres üht teiselt õppima või eeskujul võtma ning andku tema sedakorda selge pildi Eesti skautlusest kõigile, kes huvi tunnevad noorte kätesavuse saavutiste vastu.

Laagri kestel n.n. Tallinnapäeval on omaette tähtsus skautluse

tutvustamiseks pealinna õhkkonnas — suurlaagri vaimus.

Võistlusi üldiseid ei ole palju, needki rohkem tiivustajaks skautlikude saavutiste ja teadmiste demonstratsiooniks ja virgutuseks kõigile, kui et asuda võistleva võistuse enese pärast esijoones.

Skautlik salgavõistlus, milles iga maleva esindab ühe salga skaudiealistest poistest omade hulgast valitud juhtidega, loob sedakorda õiglasel võimalusel kõigil malevail esineda ausas võimeteproovis kui võrdne võrdsega.

Vanemskaudid leiava ööpäeva rännaku võimaluse skaudeldada sõna parimas mõttes. Ja seda on meie liikumisele küll rohkem kui vaja.

Suurmängu maastikul kogu laagrikoosseisule peab veel kord kindlustama, et skautlus on rõõmus suurmäng ja metsadekool.

Lõkkeõhtud kujunevad suurimaiks ühisvaimu kajastusteks. Siin väljendub meie visa ja paremuse ning õigluse eest võitleva Eesti rahva mineviku ja oleviku ning parema tuleviku motiiv küll laulu, sõna ja mängu teel. Siin kuuleme omapärasusi, eluks ajaks meelikõitvaid helisid ja lugusid ning näidendeid kogu maailmast meie sõprusrahvaste noorsoo esindajatest ette kantuna.

Ühte tahaksin küll kõigile eesti skautidele südamele kinnitada: tundke meie kaunite laulude sõnu, nende laulude sõnu, mis lalame suuraagris, kõlaga meie laulud selgelt, puhtalt ja võimsalt.

Paljude lõbude ja rõõmude juures, mis kaasa toob suurlaager, tuleb meil vastu võtta ja hinnata.

Väärilisetõsidusega mõningaid hetki langenud kangelaste ja muudel mälestusisaskute ja palve ning pühalikkude helide ning talituste silmapilkudel.

Siia kuulub ka ühe kangelasliku väeosa — nimelt skouts-pataljonile erilise tähelepanu pühendamine.

Mitmed tseremoniaalsed toimingud, mis on küll välispidised, seisavad ühenduses suurlaagriga. Siia kuuluvad vastuvõttud, paraadid ja sisulisest küljest vast kõige tähtsamaid, nimelt hommikune ülevaatus ja lipu-

tõstmine.

Mitte aga ainult tseremoniaalsed toimingud, vaid igasugune osa päevakava täitmises nõuab ikka ja alati — täpsust — täpsust ja täpsust.

Siinkohal tuleb eriti küll rõhutada täpset kinnipidamist söögiaegadest ja mis veel tähtsam, s. o. söögivalmistamine.

Toiduvalmistamine on olulisemaid probleeme, aga selle otstarbekas soovimine tasub end kõige paremini,

Mitte vähema tähtsusega pole aga sugugi otstarbekas

esmaabi ja kiireabi korraldus, eriti aga kindel supelvalve.

Need on alad, mille eesotsas seisavad meie vilunud ja kindlakäelised isikud. See kindlustab asjale, eriti aga noorte tervislikule tegevusele täiusliku heaolu.

Mainimata ei saa jätta

propaganda ala, laagri tegevuse edasiandmist ringhäälingu kaudu, siis filmimist fototamist jne. See kõik jääb heaks ja õpetlikuks jäädvustatuks mälestusajaks.

Laagri ärilised ettevõtted, mis sisustuselt korraldatud püsiva kava järel, on omakorda tähtsaks teguriks meie rahvusliku propaganda, eriti veel skautliku propaganda alal.

Sellega olen püüdnud anda ülevaatliku vastuse 3. Eesti skautide suurmängu eelseisva käigu kohta.

Selle teostamine lasub aga täiel määral skautide ja juhtide ühise koostöö võimalustest.

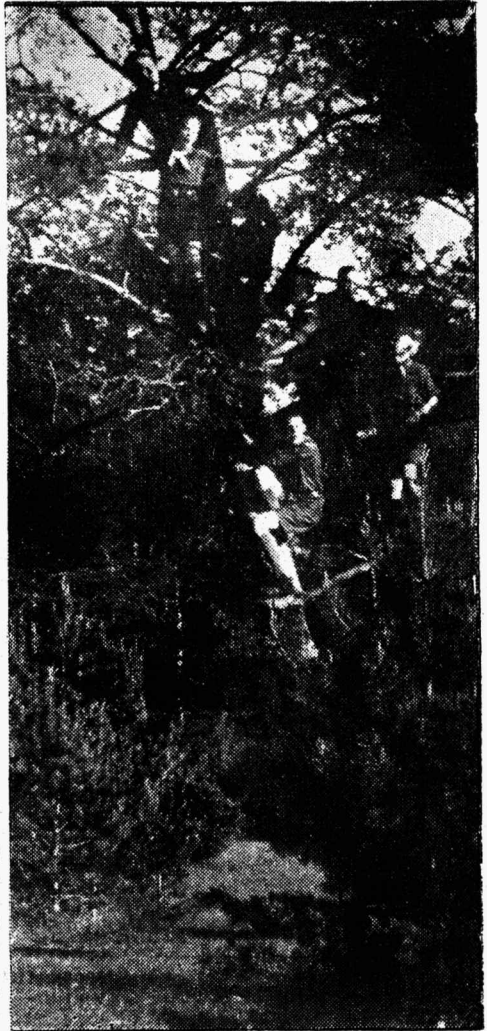
Senist eeltööde käiku arendades olen jõudnud veendumusele ja ütlen kindlalt — „Eesti skaudid mängivad seekordse suurmängu tuntuvalt paremini kui kunagi varem.“ Ja veel rohkemgi, usun et seekordne suurmäng teostub esmakordselt ettevalmistatult.

Loodame vaid kõigevägevama õnistusele.

Siis vast saabub aeg, et Eesti skautlust hinnatakse õiglasemalt rahvusliku noorsoo kasvatamise alal ja meie võime ootama jääda temale õigustatud kaitses.

Skautid! Mängime hästi oma suurimat mängu!

Skm. H. MICHELSON,
3. suurlaagri juht.

Ka Paralepas on puid kust avaneb tore vaade avarale lahele.

Teadaanne.

Korrektori eksituse tõttu on „Skauti kalendris“ skautmasterite nimistus mõningate skaut- ja nooremskautmasterite nimele juures ärajäänud märkus: — erus.

Kiri suurlaagri majandusest.

Armas toimetus!

Tahad minult artiklit Suurlaagri majanduslike küsimuste kohta. Kas soovid tulla appi? Ma ei usu, et Sa suudad, sest majanduse küsimus on meil raha küsimine. Sinult vist raha küsida ei maksa, sest seda Sul ei ole endalgi. Aga ma olen veendunud, et Sa tuleks appi, kui Sul ei oleks samad mured, mis meie majanduse toimkonnal. Kuid meie ei tee majanduse küsimusest kriisi küsimust. Kui meie ei saa nii, kuidas kavatseme, siis teeme nii, kuidas suudame. Kui meil oleks raha, siis ei oleks meil majanduslike küsimusi, vaid kujundaksime Suurlaagri nii, kuidas sellest unistavad eriti need õnnelikud, kes on külastanud välisriikide Suurlaagreid. Teeksime toreda esindusliku laagri.

Meie organisatsioon ei ole selline, et ta kindlat toetust peab saama. Ei ole eelarvetes sellist nurka, kuhu mahuks meile oma kindel summa. Aga sõpru on meil siiski ja meie sõpradele meeleheaks tahame näidata, et oskame ka väiksest algatusest luua migagi meeldejäätavat.

Iga skaudil on oma mure — kuid majandustoimkonnal on kogu Suurlaagri mure. Kogu laagri kohus on seepärast võtta osaliselt oma kanda ka seda koormat, mis majandustoimkond peab kandma omal hääal tahtmisel. Majanduse toimkonna töö on nagu laeva kütjal — väärtuslik ja vajalik töö tuleb teha, kuid keegi ei päri, kes selle töö teeb. Majandustoimkond peab nii talitama, et kõikide ja kõigi eest oleks hoolitsetud. Võimalusi igapäevaseks toilitustamiseks ja „küljealuse“ muretsemiseks annavad laagrist osavõtjad ise makstes teatud summa. Kuid mida kõik ei pea andma korralik esinduslik laager. Hinnaalanduse raudteedel vähemalt 75% ulatuses, magedat vett, mis kannab arstliku analüüsi välja, et ta oleks kõlbulik joomiseks. Keegi ei küsi kas seda vett ei pea ehk laagri kandma Paraleppa Ülemiste järvest ja Doberani kogemused näitavad mulle, et poisid joovad vett mõneks nädalaks ette. Küttepuid olgu kohal. Ega see ole Doberani mets, kus vahi ülesse ja paras oks ootab maha-

võtmist nõõrijupiga ja kukub ise paja alla. Paraleppa tuleb puid osta kaugelt ja kohale kanda.

Võib olla Papiniidu vabriku lammutamise kohast tuleb vedada kohale telliskive, et saaksid tublid ja hääd pliidad. Skaudid on leidlikud, kuid Suurlaager omades esinduslikku ilmet, peab andma suuremaid võimalusi tegetsemiseks. Kogu laager ootab, et talle antakse võimalus laagri vältel vähemalt üks kord demonstreerida oma jõudu pealinnas. Vaadata ja ennast näidata. Selleks on tarvis maailmatu pikk rong ja see ei tohi midagi maksta. Igal rahvusel on kaasas ilusad linnidid pargade jaoks — nad tahavad neid pargi asetada meie langenud kaaslaste Võidumärgile. Majandustoimkond peab seks võimalusi looma. Majandustoimkond peab juba nüüd tegetsema ja on ammu tegevuses. Toimkondi tuleb luua. Ja kes tahab siis nii väga lahel meelel ohverdada suve ilusamad päevad seks, et kaks tuhat skauti saaks ilusa laagri. Ja ometi on neid häid sõpru, kes tulevad, panevad käed külge ja ei oota, et neile üteldakse tänu tehtud töö eest.

Eesti poisid — sõbrad, skaudid! Juba nüüd on mul palve. Ärge oletage, et laager tahab teid härradena, kel on suuri nõudmisi igas suhtes. Teie suur pere peab meile nii palju kaasa aitama, et loote ilusa laagri pildi mitte üksi sellega, et olete kohal ja kaunistate oma laagri paiga. Vaid päämiselt oma esinemisega. Suurlaagril peab olema oma einelaud, mis aitab meil veidi lahendada majanduslike muresid. Teid ta ei koorma mingi kohustusega, kuid üks kohustus on kõigil. Laagri ettevõtetes töötavad meie sõbrad, seltskonna parimad daamid. Kavaleriikkus kohustab teid esinema nende vastu igati väärikalt ja abistavalt. Täismehe vaim peab valitsema kõigis teie ettevõtetes ja toimingutes. Suurlaager peab näitama meie skaudi seesmist mina. Armas toimetus, andes ta mu kaldumist kõrvale. Kuid mulle tuli meelde Doberan — seal oli väärtusi sel alal.

Majanduslike küsimusi me ei taha siin arutada, neid on niigi palju lahendada — eks Sa siis pärast Suur-

Kibe töö käib Paralepas.

*Üla 1: Lääne poisid sicutavad oma maja palke: mis see meeste käes ikka on.
All: Baraki lauahunnikutel on kibe ladumine.*

laagrit kiida või laida oma heaksarvamise järgi.

Tegevus Tallinnas on mulle näidanud, et kui virgutada meie sõpru tööle, äratada neis huvi meie laagritele, siis tuleb meil töötavaid käsi juurde igast kandist ja kaasabi tuleb südaml'ik.

Ma nägin varemalt meie majanduse vanemat skm. Mitti „smiling boy'na“, kuid nüüd on ta selliselt morn. Kalkulatsioon on ta ilme. Kombinatsioon ja

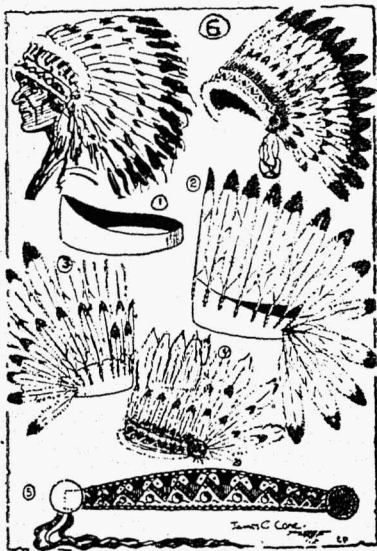
otsaesine. Kuid ilme on ühtlasi kindel ja seepärast võime minna Suurlaagri muretult.

Läheme külla Scouts pataljonile. Anton Ounapuu vaim elustub siin ja kus on skautlik vaim, seal peab kõik kõigi kiuste hästi minema. Majanduse toimkond on kett — iga lüli temas on üheüärtusline. Kui see toimkond töötab üksmeelselt, siis meie võidame.

V. K.

Skautluse algupäevist.

H. Valma.

See oli aastal 1911/12, mil mul tuli üks talv ja pool suve veeta Saksamaal õpinguil, enamiku sellest ajast Hannoveris. Seal tutvusin Kristlikkude Noortemeeste Seltside juures sümpaatsete, distsiplineeritud ja mundristatud poisterühmadega. Linnast välja ja avarasse parkidease viivail teil võis tihti kohata nende korralikke rivisid, lõbusalt kõlavate trummide ja viilspillikooridega eesotsas, või jälle jõuliselt ja taktikindlalt lauldes. Rahvas jäi ikka seisma, viipas neile tunnustavalt, sõnades: „Vaat', vaat', meie tublid rajaleidjad (ehk teeleidjad, saksakeeles Pfadfinder).“

Huvitusin neist, ja et mul oli sealsete Kristlikkude Noortemeeste seltsidega hea kontakt, siis pääsesin ka neile poisterühmadele ja nende juhtidele lähedale. Oppisin siis neid tundma kui energilisi, igal tegevusalal alati teo- ja abivalmis noori, kelle tõsised enesealgatuse ja enesekasvatuse põhimõtted mulle väga imponeerisid, seda enam, et need õilsad põhimõtted igal sammul ka tegelikult praktilisse ellu rakendati. Ja seda kõik alati rõõmsalt, alati lahke näoga, kuulekalt ja alati vastutulelikult.

Sääraseid poisse peaks meil kodumaalgi olema, mõtlesin. Nii peaks võima ka eesti

poisse organiseerida ja isetegevusele ning enesekasvatusele juhtida. Kodumaal oligi tol ajal noorsookasvatuse ala väljaspool kooli pea hoopis tundmatu ja mida õieti võis öelda tollaegsest võõrkeelsest ja meelsest koolistki ses suhtes kiitvat!

Huvikohaselt püüdsin kõiki võimalusi kasutada Pfadfinder'itega s. o. saksa skautidega ja nende tegevusega ikka lähemalt tutvumiseks, nendega, mis võimalik, kaasa tehes. Muretsesin ka vastavat kirjandust, mida ei olnud tol ajal veel kuigi rikkalikult, sest kogu asi oli ju võrdlemisi uus. Alles vaevalt 4 aasta eest (1908) oli Inglismaal praegusekujulisele skautlusele alus pandud ja siis oli see sealt laviinina üle teiste Lääne-Euroopa maade levinenud. Siiski oli aga juba jõutud skautluse asutaja inglise kindral Baden-Powelli põhiraamat „Scouting for boys“ dr. A. Lion'i ja teiste poolt 1909 a. saksakeeles välja anda nime all „Das Pfadfinderbuch“. Esimeses trükkis oli see pea täiesti tõlge, järgnevais trükkides kaldus aga juba tugevasti omapäratsema. Kui kiiresti asi levis, näitab ka see, et juba 1911 a. olid saksa skaudid kahe suure peakeskuse ümber koondatud ja 1912. a. töötas ka juba skauttüdrukute-gaidide rühmade keskus.

Nimi — rajaleidjad (Pfadfinder) on võetud J. F. Cooper'i 1840 a. ilmunud indiaanlasteromaani „The Pathfinder“ pealkirja järele ja sobib väga hästi.

Tolleaegsed saksa skaudid oma organisatsioonilt ja tegevuslaadilt olid veel väga lähedased inglise omadega. Seda aga eriri Hannoveris, kus tol ajal veel elavalt mäletati oma maa endist iseseisvust ja oma kohalike valitsejaid-kuningaid, kes olid lähedases suguluses inglise kuningakojaga. Pärilpreisuluses vaadati siis iga õige hannoverlase poolt nii kaunis üleöla, ja tihti peeti salajast leina Preisi vägede poolt Hannoveri iseseisvuse lõpetamise aastapäeval. Nii on Inglismaalt tulevail asjul ja algatusil Hannoveris tol ajal hea kõla ja seepärast ka moonutamatul skautlusel seal soodus leving.

1912. a. hilissuvel kodumaale tagasi tulles, asusin ettenähtud kava kohaselt tegevusse paranduskasvatuse alal Pärnumaal. See oli ebasoodus ala skautluse tegelikuks algatamiseks otse kutsetöö juures, kuid et kaasatoodud vaimustust ja huvi ikkagi tegevusse rakendada, seks kirjutasin referaadi

skautlusest ses ulatuses, kui seda isiklikult ja kirjanduse kaudu tundsin, ja kui mind kutsuti siia-sinna maorganisatsioonidesse kõnelema, siis korduvalt kandsin selle ette, kõneldes skautlusest, propageerides seda, seoses noorsoo enesekasvatuse küsimusega. Üldse vahetati noorsooliikumisest tol ajal alles esimesi tagasihoidlikke mõtteid, skautlus oli aga meil hoopis tundmata. Mäletan, et esimene koht, kus skautlusest kõnelesin, oli Pärnu-Jaagupi põllumeeste seltsi saal Udaveres, mingil rahvakoosolekul 1912. a. sügisel või talvel. Hiljem, kuni maailmasõjani, kandsin selle referaadi ette ka paaril reisil väljaspool Pärnumaad. Peale maailmasõda olen sellest kõnelenud Lääne- ja Virumaal.

1912. või 13. a. kohendasin oma referaadi veidi seks, et seda välja anda brošüürina „Skaut Inglismaal ja mujal“; kavakohaselt pidin siis katsuma kuski ka mõne skaudirühma ellu kutsuda.

Kõigest tõmbas aga kriipsu läbi peale tulev maailmasõda. Alles selle keerisest 1918. a. Vabaneses mõtlesin jälle uuesti asjale. Kõig* pealt tuli raamatuke uuesti ajakohastada ja välja anda, et järgnevale tegelikule algatusele ja tegevusele põhja panna, kuid trükkimisolud olid siis H a a p s a l u s, kus siis asusin, eriti ebasoodsad. Viimaks õnnestus mul kustki saada õige odavat paberit ja Haapsalus, Laial tänaval A. Aaviku väikeses primitiivses kuulutuste-trükikojas, jalaga ümberaetaval pressil tehtigi raamatuke 1919. a. valmis, muidugi mu oma kulul. Ei mäleta enam kui palju see maksis ja kui palju just trükiti, vist oli midagi veidi alla 2000 eks.

Tol ajal, varsti peale okupatsiooniaega, ilmus veel väga vähe eestikeelseid raamatuid, seepärast äratas iga üksik tähelepanu, ja toleaeagne „Teadus’e“ kirjastus ja raamakauplus Tallinnas (omanik hra Muni), uuest skaudiraamatust kuulda saades, ostis minult kogu trüki ära, tasudes nii, et trükikulud said kaetud ja veidi ülegi jäi. Kuuldavasti olnud siis raamatukesel hea levik.

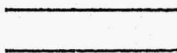
Osa raamatuist sattus aga hiljem kuidagi kirjastus ja raamatukauplus „Kooli“ kätte, mille omakord TEKÜ „Päevalehe“ raamatukauplus üle võttis ja nii ongi nüüd seal praegu viimane väike jääk sellest esimesest eestikeelsest raamatust skautismi üle, mille käsikiri esialgsel kujul valmis juba ligi 24 aasta eest.

Vahepeal oligi juba skautlusele Eestis ka tegelik algus pandud. Mind oli aga saa-

tus jälle selle tegevuse keskustest pikemaks ajaks eemale viinud, nii et tegelikust tööst ei saanud osa võtta ja osalt ehk ka minu poolt külvatud seemne idanemist ja arangut otse asja juures näha. Jälgisin aga eemalt kõik mis skautluse alal sündis ja kogusin materjali, et oma väikest algelist raamatukest tarbekorral teises trükis täielikumal ja ajakohasemal kujul välja anda. Sellest aga hiljem loobusin, sest nooremad olid juba agaralt tööle asunud, oli ilmunud juba teisi trüki-väljaandeid skautluse mitmeladseilt aladelt — ühesõnaga: asi oli minust juba üle kasvanud. — Võisin sellest aiult tõisist headmeelt tunda!

Alles elukoha muutusel 1929. a. sain jälle otsesesse tegelikku kontakti eesti juba hästiorganiseeritud skautnoortega Nõmme skaudimaleva (õieti küll sõprade seltsi) kaudu.

Sealt peale on mul võimalik olnud jällegi mõndagi kaasa teha ja sellest ühes noortega — kelle hulka olgu tähendatud, nüüd juba kuuluvad ka mu pojad — rõõmu tunda. Erilist rõõmu valmistab aga veel see, et selles kõiges elustuvad vanad mälestused ligi 25 aasta tagant, mil ise noorena sain esimesed püsivad muljed skautidest, olgugi välismaistest, mil nendega — vist küll esimese enstlasena — mõndagi kaasa tegin, mil neid hindama ja armastama õppisin — kogu eluajaks.

Korjake arstirohutaimi.

Välja vabasse loodusesse, vaba õhu ja päikese kätte ruttame kõik, et sealt ammutada uut jõudu ja energiat. Tehkem omad jalutuskäigud nii, et need oleksid meile ka tuluallikateks. Tahan teile täna õpetada arstirohu taimede korjamist ja nende kuivatamist.

Kes arstirohutaimi korjama hakkab, peab neid täiesti tundma ja kindlasti veenduma, et ta õigeid taimi korjab. Selleks pöörduge oma loodusteaduse õpetaja poole, kes teile annab soovitud taime täpse kirjelduse, kuna ma seda ruumipuudusel meie ajakirja veergudel teha ei saa. Kogumiseks otsige üles kohad, kus otsitavat taime küluses leidub siis tasub see ka teie vaeva.

Iga kogutud taime liik tuleb hoida ja kuivatada eraldi — mitte segamini ajada, siis ei osta seda teilt keegi.

Terved taimed, lehed ja õied korjatakse siis kui nad on täiesti võrsunud. Lehti korjatakse enne õitsemist või õitseaia algul. Oisi siis, kui need on juba hästi väljaarenevad. Juurikaid kogutakse kevadel enne lehtede täiskasvamist või hilissügisel, kui lehed kolletavad.

Kuivatada varjulisel, tolmuvabas, tuuletõmbusega kohas.

Korjata taimi ainult kuiva ilmaga, sest niiskelt kogutud taimed kaotavad kuivatamisel oma väärtuse — tõmbuvad mustaks.

Alljärgnevas nimestikus loetletud taimede turustamine ei tohiks teile juurdeliselatud hindadega raskusi sünnitada.

KALMÜSE JUURIKAS (*Acaros calamus*). Kasvab jõgede ja järvede kaldal. Juurikas koguda varakevadel või hilissügisel. Enne kuivatamist eemaldada juurikast peened juured ja lehe jäänused. Hind kr. — 20 kuni — 25 kilogrammilt.

KASEPUNGAD (*Betula liigid*). Pungad koguda varakevadel enne puhkemist. Kuivatada varjulisel kohas. Hind —.75 kuni 1.80 kilogrammilt.

KOÖMNED (*Carum carvi*). Valmivate seemnetega taimed lõigatakse maha, seotakse kimpu, kuivatatakse, raputatakse seemned küljest ära, ning tuulutatakse puhats. Hind kr. —.60 kuni —.70 kilogr.

LEESIKLEHED (*Arctostaphylosuva ur-si*). Roomav nõmmetaim, alt võrgukoeliste lehtedega. Lehed koguda mai ehk juuni kuul. Hind kr. —.30 kuni —.50 kg.

LINNUROHI (*Polygonum arriculare*). Koguda taime maapealsed osad õiteajal ja

kuivatada varjulisel kohas. Hind kr. —.25 kuni —.50 kg.

MOONISEEMNED (*Papaver somniferum*). Koguda sügisel täiesti valminud hallid seemned, kui mooni pead juba lahti löönud. Hind —.80 kuni 1.10 kg.

MÄNNIKASVUD (*Pinus silvestris*). Mäni külgokstelt koguda helepruunid kasvud, kuni nad on alla 2 cm pikad ja kuivatada varjulisel kohas. Hind kr. —.40 kuni —.60 kg.

KOIROHI (*Artemisia absinthium*). Hind kr. —.60 kuni —.75 kg.

PALDERJANI JUUR (*Valeriana officinalis*) Juurikas koos juurtega korjata sügisel, septembri või oktoobri kuul, puhastada mullast ja kuivatada õhu käes. Suurima väärtusega on kuivadel kohtadel kasvavate taimede juurikad. Hind kr. —.75 kuni 1.— kg.

EMANOGESE ÕIED Õitsevatelt taimedelt kogutakse valged õiekroonid mai kuust kuni septembrini, kuiva ilmaga, kuivatatakse esialgu varjulisel kohas õhukese kihina tihti segades ja viimaks lõpulikult 30—40° C soojuses. Värskeid oisi mitte suruda ega pigistada siis kaotavad nad oma väärtuse ja muutuvad pruuniks. Hind kr. 2.75 kuni 3.75 kg.

PALUKALEHED (*Vatecinimum vitis idara*). Lehed koguda septembris. Kuivatada varjulisel tolmuvabas kohas mitte kõrgel soojusel. Hind kr. —.35 kuni —.55 kg.

PETERSELLI JUURED (*Apium petroselinum*). Juurikad koguda sügisel kui lehed juba närtsima hakanud. Hind kr. 1.— kuni 1.90 kg.

PÄRNAÕIED (*Tilia cordata*). Õied koguda peale puhkemist koos oisiku küljes oleva lättelehega ja kuivatada varjulisel kohas. Hind kr. —.90 kuni 1.20 kp.

TEDREMARANA JUURIKAS (*Potentilla tormentilla*). Juurikas koguda kevadel enne õitsemist, või hilissügisel ja kuivatada pimedas, mitte väga soojas kohas. Hind kr. —.40 kuni —.55 kg.

TUNGALTERAD (*Claviaps purpurea*). Korjata rukkipeadest rukki valmimise ajal või rehepeksu ajal ning kuivatada pimedas kohas, mitte üle 50° C soojuses. Hind kr. 1.— kuni 1.75 kg.

UBALEHED (*Menyanthes trifoliata*). Niiskeis paigus kasvavalt taimilt noppida kolmiklehed varrelt nii, et nad märjaks ei

saa, muidu muutuvad lehed kuivatamisel kollaseks, mis nende väärtust alandab. Kuivatades varjulises tuuletõmbelises kohas peavad lehed jääma heleroheliseks. Hind kr. —.20 kuni —.35 kg.

KADAKA MARJAD (*Juniperus communis*). Küpsed sinimustad marjad koguda hillisügisel. Riie laotada pöosa alla ja marjad vitsaga pöosa küljest maha lüüa. Hind kr. —.15 kuni —.35 kg.

Usun, et olete ka huvitatud sellest, missuguseid haigusi võiks arstida mitmesuguste taimedega. Püüan seda teha alamal nii palju kui seda suudan.

TAKJAS (*Arctium lappa*). Juukste väljalangemise puhul pead pesta takjajuure keedisega või hõõruda peanahka takjaõliga. Aitab ka laste peakõoma ja kärnade vastu.

KÖRVENÖGES (*Utrica dioica*). Avaldab sama mõju kui takjas. Noor taim keeta vees, millele lisatud äädikat.

NURMENUKK (*Primula officinalis*). Kuivatatud nurmenuku õisi tarvitada teena 10 gr. päevas piinava peavalu vastu.

SILMAROHI (*Euphsana officinalis*). Kuivatatud taimed 5 gr. päevas kui silmad on haiged või ülepingutatud (katarr, põletik, jõuetus, valguse kartus jne.) Silmi pesta silmarohu teega või hoida silmadel tee sees niisutatud lappi.

NAISTEPUNA (*Hypericum perforatua*) Omab rahustava mõju hüsteeriliste ja langetõveliste krampidele, kaotab närvide häired, nagu peavalu, närvivapustus ja emakakrambid. Tarvitada 20 gr. päevas.

LAVENDEL (*Lavandula vera*). Krampe vaigistamiseks ja närvide rahustamiseks, kaotab peavalu, peapöörituse, minestuse ja närvinõrkuse. Tarvitada 5—8 tilka lavendelõli päevas.

MAILANE (*Veronica officinalis*). Astma, kopsukatarri, hääle äraoleku, veresülitamise ja kopsutiisikuse vastu. Tarvitada 20—30 gr. päevas teena.

APTEEGITILL (*Anethum feoniculus*). Anda teena lastele rinnahaiguse ja külmetuse puhul.

TEELEHT (*Plantago lanceolata*). Rõgalise kopsukatarri, tiisikuse ja läkakõha vastu. Tarvitada 40—50 gr. päevas teena.

KANNIKE (*Viola odorata*). Laste kurgukatarri ja läkakõha puhul 5 gr. päevas.

PALDERJAN (*Valeriana officinalis*). Südame ja veresoonte mimoosi südameklõppimise, peapöörituse, (alandab verevaeste närviliste inimeste vererõhku), aitab närviliste inimeste unepuudust. Supilusikatäis juuri panna klaasitäie tulise vee sisse ja

lastakse tõmbuda. Juua hommikul ja õhtul klaas palderjaniteed.

MAASAPP (*Centaurea minus*). Kõhu ja maksahaiguse puhul tarvitada 20 gr. kuivatatud taimi 1 liitri veega päevas.

KOIROHI (*Artemisia absinthium*). Kõhuvalu ja kõhulahtioleku puhul tarvitada õitest ja lehtedest teed või õitest pulbert 20 gr. päevas.

VÕILILL (*Leontodum taraxanum*). Si-sehaiguste ja nahahaiguste (sammaspool jne) vastu tarvitada teena ja mahlana.

HAPUUBLIKAS (*Rumex acetosa*). Verepuhastuseks tarvitada kevadel värsket keeduviiljana 1 osa hapuublikat ja 3 osa spinatit.

VESIKRESS (*Nasturtium officinalis*). Tarvitada ka tervetel ainetevahetuse ergutamiseks, nahahaiguste, rasvaainetevahetusriketete ja vanadusnõrkuse, reumatismi, luuvalu ja näärmehaiguste puhul salatiks.

ORASHEIN (*Triticum repens*). Verepuhastuseks, nahahaiguste, näärmeriketete ja reumatismi puhul kuni 100 gr. päevas.

KASK (*Betula verrucosa*). Reumatismi, liigetehaiguse, põiehaiguse, vesitõve, neeruhaiguse nahalööve jne. ravimiseks tarvitada kaselehtedest teed.

LEEDRIPUU. Marjade mahla tarvitada närvidevalu vastu; õitest ja lehtedest teed reumaatiliste haiguste vastu, lehti 20 gr. ja õisi 15 gr. päevas: koore keedist vesitõve vastu, tõstab neerude tegevust. Koort 10 gr. päevas.

MUSTIKAD. Suhkruhaiguse puhul tarvitada iga päev paar peotäit lehti keediseks.

PÖLDOSI (*Equisetum arveuse*). Põiekatarrri, põienõrkuse, kõhuvesitõve, neeruhaiguse ja laste voodiniisutuse puhul tarvitada 30 gr. päevas. Aitab tervendavalt ka kopsutiisikuse puhul.

LEESIKAS (*Arbutus uva ursi*). Ravib vesitõve, mis tingitud neerudest ja vähendab kroonilise põiekatarrri, mis tekitatud põiekividest. Keeta 2 supilusikatäit lehti päevas.

KUMMEL (*Matricaria chamomilla*) Naistehaiguste, kehavalude ja krampe puhul teha kummelite vannisid. Vannid haavade ja paisete pesemiseks ja kompressideks.

SOOLIKAROHI (*Tanacetum vulgare*). Värsked lehed purukšõõrutult asetada paistetatud, pigistatud või nikastatud kehaosa peale. Kehavalu vastu tarvitada õitest ja lehtedest teed.

ISLANDI SAMMAL (*Cetraria islandica*) Näärmete tegevuse virgutaja, kõhnuse puhul tarvitada keedisena. Soovitav söömiseks

põdejatele ja nõrkadele. Pehmendab rinnavalgu, kaotab kõha ja kähisemise.

PAISELEHT (*Tussilago farfara*). Värsked lehad, pisut mahlale klopitult asetada paisetele ja haadunud kehaosale (varvastele jne.).

KANARBIK (*Calluna vulgaris*). Õitest tee on hea vahend unepuuduse vastu. 1-2

supilusikatäit öisi päevas.

Käesolevast lühidast ülevaatest selgub, et kodumaal leiame väga mitmekesiseid arstirohu taimi paljude haiguste vastu. Teie kohuseks mu noored sõbrad jääb neid põhjalikult tunnema õppida ja nende kasulikkuses veenduda.

Toimetuselt.

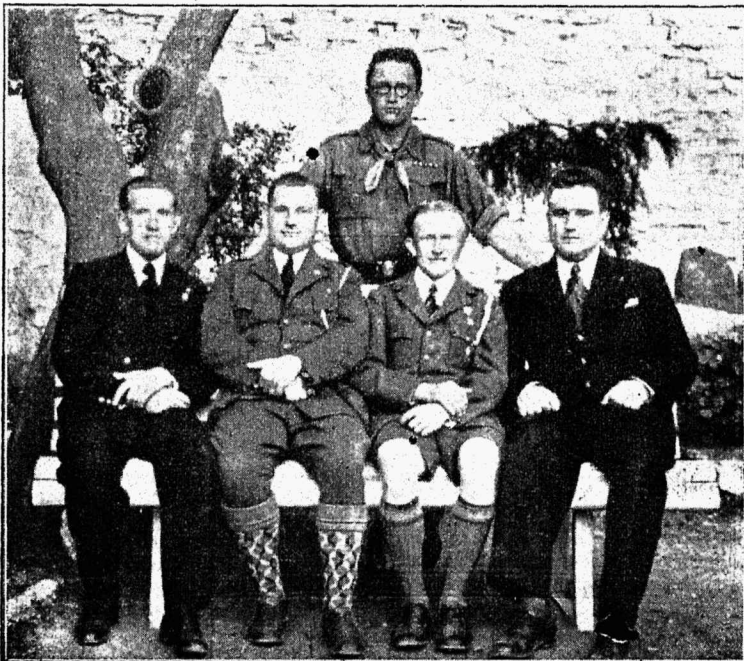
„Eesti Skaudi“ 15. aastakäigu viimane number seisab Teie ees. Kallid lugejad, otsustage ise, mida on suutnud Teile pakkuda neli aktiivset ja viis passiivset masterit, toimetuse liiget.

Algasime aastakäiku kindlas usus, et pakume paremat kui eelmistel aastatel, kuid kas see õnnestus? Vist mitte täiesti. Puuduva osa eest suurim vabandus.

Teile kaastöölised mitmetes malevates, meie südamlilik vasakkäe pigistus saadetud rohkearvulise kaastöö ja hulgaliste tellimiste eest.

Teile tellijad suurim tänu lootuses, et olete lõppeva aastakäiguga rahul ja jääte ka edaspidi alaliseks „Eesti Skaudi“ tellijaks ning soovitate seda oma sõpradele ja kaasskautidele.

Oleme veendunud, et „Eesti Skaudi“ järgmine number, s. o.

järgmise aastakäigu esimene number ilmub oktoobris enne skaudijuh- tide aastakoosolekut, mispärast palume kaastöid ja rohkearvulisi telli- misi ära saata oktoobri algupäevadeks.

Toimetus, minnes suvepuhkusele, soovib kõigile kaastöölistele, levitajatele ja tellijatele ülikaunist ja kosutavat suvepuhkust ühes pal- jude ilusate laagrite ja matkadega.

Toimetus.

Praktilisi näpunäiteid.

Noa terale graveerimine.

Nuga on iga skaudi kaaslane laagri- tes ja matkadel kui ka igapäevases elus. Graveerige temale oma nimi, et oma kaaslast alati ära tunda. Valage noa- tera vahaga üle ja kirjutage nõelaga vaha sisse oma nimi, seepeale valage noa tera üle lämmastiku happega, kuid hoidke, et hape ei sattuks paljale noa terale ega teie riistele. Riputage see- peale noa tera üle lauasoolaga ja jätke minuti kümneks nii seisma. Nüüd peske sool noateralt ja pühkige vaha maha — pealkiri on valmis.

Fosforlamp.

Igale valvurile on hädavajalik la- tern, kuid mõningatel juhtumitel on valvuril tule süütamine kõvasti keela- tud. Soovitan teile sellisel juhusel har- riliku lambi asemel võtta tarvitusele järgmine abinõu. Võtke hernetera suu- rune tükk fosfori, pange ta klaaspude- lisse, millel üks kolmandik täidetud provangsoõliga, ajage ta ettevaatlikult keema ja pange pudelile kork peale. Kui teil on vaja valgust, avage kork ja laske õhku pudelisse. Silmapilk tühi pudeli osa täitub lillaka valgusega, mis küllaldane selleks, et näha kella ja lä- hemaid esemeid.

Kaastunde avaldus.

Mr. Hubert Martin, rahvusvaheline kom- misjonäär ja skautide rahvusvahelise büroo direktor, saatis kõikide skautide nimel Egiptuse kuningale Farouk'ile tema isa, en- dise kuninga Fuad'i surma puhul järgmise telegrammi: „Suurimas tänutundes aval- dan Teile, Aulik Kõrgus, kõigimaailma skautide nimel sügavat kaastundmust Teie leinas.“

Sir Ahmed Hassanein Bey, riigikantsler, vastas kuningale nimel: „Olen sügavasti liigutatud Teie lahkest meelepidami- sest. Tema kuninglik kõrgus laseb sü- damlikult tänada Teid ja kõiki skaute üle maailma.“

Olgu siinjuures tähendatnd, et noor kuningas on näidanud üles suurt huvi skaut- luse vastu olles ise hundipojaks ja tehes kaasa kõik skautlikud üritused. Aprillis 1933 kuningas, kuninganna, teiste printside, printsesside, valitsusliikmete, diplomaatliku korpuse, teiste silmapaisvata inimeste ja 2000 skaudi juuresolekul kuulutati Egiptuse skautide peavanemaks.

Suurlaagrist osavõtjad skaudid ja kõik suurlaag- ri külastajad!

Ärge raskendage oma seljakotti foto- tarvetega, kuna selle eest on hoolitsenud Raadio Kooperatiiv, Tartust saates mind Teile kõikidele abiks kõikide tarvis- minevate fototarvete muretsemisega, nagu -filmid, plaadid, aparaadid jne., Suurlaagris.

Heinaste.
I. jsk.

Esimine lend skaudijuhte

Viie ööpäevase pideva ja hoogsa töö järele lõppes eesti skaudijuhtide-kooli esi- mene kursus, mis oma teoreetilise osaga algas tegevust läinud aasta sügisel. Ope- laagrisse pääsis peale teoreetilise kursuse läbitegemist 30 juhti üle riigi, peagu kõiki- dest malevatest Petserist Parnuni ja Nar- vast Tallinnani.

Teateid Ungari skautidest.

Ungari skautmalev, pühitsedes oma 25-dat sünnipäeva, avaldas mõningad huvitavad andmed skaudiliikumisest Ungaris.

Oma 25. aastase tegevuse kestes on Ungaris korraldatud 506 laagrit. Sellest arvust 440 laagrit olid kohapealsed, 52 laagrit liikuvalt ja 14 laagrit välismaal. Laagritunnistusi on välja antud selle aja jooksul 17.900 skaudile, millest arvust langeb möödunud suvele 15.000. Enam kui 800 skauti on külastanud suurlaagreid välismaal. Nii on Ungari olnud esitatud Austrias, Bulgaarias, Soomes, Saksamaal, Poolas, Rootsis, Ameerikas ja Austraalias. See annab selge pildi Ungari skautide innukast osavõetust matkamistest ja esperanto tarvitamisest neil matkadel välismaal.

Ungari skautide häälekandja ilmub praegu kümneis tuhandeis eksemplares ja on üheks tähtsamaks teguriks Ungari kasvava noorsoo — skautide elu arendamisel ja kasvatamisel.

Äri õitseb suurlaagris.

3. Suurlaagris tahame ärakasutada kõiki võimalusi, et hankida sissetulekuid laagri kulude katteks. Esmajoones peame maksustama laagrit külastavat publikut. Sisse tulles antakse kodanikule vastav pääse, millega tal on õigus kogu päev laagrit külastada. Teiseks paneme erilist rõhku laagripoele.

Eelolevas suurlaagris pakub skauditarvete kauplus kõiki skautlusse ja Eesti rahva omapäraseid puutuvaid esemeid. Skauditarbeist pakub kauplus nõõpnõelast-tolmumantlini, iga skaut võib saada kõiki artikleid, mida ta vajab.

Laagri poe juures on ka eriline fotoosakond, kus müüakse foto-aparaate ja igasuguseid rullfilme ning plaate vastava asjatundja juhatusel.

Eesti etnograafiliste käsitööde kogu on täielik, kust iga külastaja ja välismaalane võib omale Eesti omapära mälestuseks osta alates 25 sendist. Ka muud mitmesugused Eesti omapärased mälestusesemed tulevad müügile.

Hinnad on seejuures harilikud, või veel odavamadki. Igasugune skautlik ja Eestit tutvustav kirjandus on saadaval.

Laagris töötab igapäev kaks fotograafi,

kelle võtted järgmisel päeval on laagri poest saadaval.

Einelaud on täielik ja on usaldatud asjatundjate kätte.

Peale nende maksustame kõiki eraettevõtteid laagris.

Üldkokkuvõttes loodan pakkuda kõike tarvisminevat skautidele kui ka külastajale ja loodan, et äriiline ettevõtte 3. suurlaagris täidab temale pandud kohad.

Nskm. Sam. Eber,

3. Suurlaagri äriliste ettevõtete juht.

Pilk Järvamaale.

Talve hämaraist aegadest üle kevade vastu suvisele soojusele ja valgusele sammume meiegi järvalased, sest üks meidki kohusta teadmine — ootab juubellaager Paralepas! Eks ole meiegi kuulnud kutset, suure sõjakäigu sarvehäält, tulla, näha ja võita omade ja võõraste oskuste võistlusväljadel.

Vaatleme veidi mis oleme tänini teinud. Tähtsamaks sündmuseks loeme kindlasti veebruaris lõpule jõudnud juhtide kooli esimest kursust, millele varsti järgneb teine. No lasime seekord parimad tunnistused oma kätest läbi libiseda gaididele, kes ka ühes meiega olid koolis. Kursuse lõpetasid üksteist õpilast, kuna ülejäänud ei julgenud tuleproovile ilmuda ja teevad seda kindlasti suure eduga järgmine kord. Lõpetasid „väga hästi“ üks gaididest, „heaga“ kolm gaidi ja sama palju skaute, kuna kaks kummagist leerist leppisid „rahuldavaga“.

Teisena julgen mainida veebruaris ilmunud kaheksat „Järva sk. maleva album-ajakirja“. Iga üksus vaatamata raskustele snutis õigeaegselt anda oma parima ja loodab juba järgmise numbriga teisi üle trumbata.

Skautlik tegevus areneb tavalist rada; on peetud võistlusi, koondusi küll õhtul hilja ja hommikul vara, õpitud eksamiteks ja tungitud laagritarkuste valda. On peetud isegi paar pidustust ja koosviibimist valuuta omandamiseks, et pääseda Paralepa „mereköivite“ pelgupaika.

Ootame nüüd suure innuga suurt jõuproovi Koitjärvel ja veel suuremat Haapsalus.

Iga skaut tellib endale

EESTI SKAUDI

„Metsarändurite suguharu.“

Kodumaa 18. aastapäeva eelõhtul peale pikki nõupidamisi otsustasid Kirna skaudid ja hundipojad edasi sammuda ühise juhtkonna all „Metsarändurite suguharuna“. Juhtkonda kuuluvad: vanem hra P. Martjak, abi — hra A. Tammist, juht — esk. K. Kanger, abi — ll jsk. H. Värtman, vanem s. j. — ll jsk. P. Puusepp. Hundipoegade karja juhid: vanahunt — hra E. Niilson, hunt — esk. K. Kanger, vanemhundip. — ll jsk. M. Toom.

Narva poiste igapäevaseid askeldusi.

Jälle üle hulga aja on midagi kuulda ka Narvast ja Narva poistest. Narvas on nii palju sündmusi, et ei jõua kirjagi panna. Valmistatakse pisatasa ll suurlaagri vastu. On juba valmis vaadatud kuidas saaks kiiremas korras ja ohutult rügemendi supi-paja kätte. Ega rügement nii kergeti ei taha loovutada oma supipada, see on kindel, aga suurlaagri ajaks on ta kindlasti meiel! Ärge aga sellest kõvasti kellelegi rääkige, muidu panevad sõduri täägiga pada valvama.

Suurlaagri jaoks on lahkete kaasabi lubanud ka meie vanemad härrad ja nüüd on muud-kui koosolek koosoleku peale. Et Narvast peab kindlasti vähemalt oma s. . . oh sa tont, nüüd oleks peaaegu meie sõjasaladuse välja andnud, küll oleks siis „vesi peale löödud“.

Kindlasti on lubanud kaasa sõita Narva kurikuulus „metsateater“. Ehk küll on tehtud suurt laastamist metsateatri peres, ja palgid lebavad kasutamatul iga ilma-kaare pool, aga siiski püsib ta kindlal alusel oma juhi Vatt-Oksaga.

Narvas teotseb ka juhtide kool, palju parem kui skm. Michelsoni oma!? — Seda võib ju järeldada sellestki et ta ise, s. t. skm. Micheleon on lubanud sõita kõnelema meile. Kõnelema on veel palutud skm. Jõgi, Suigussaar, Treu ja omad suurused.

22. märtsil s. a. kell 8 hommikul korraldasime suure kiirkogumise kogu malevale, mis oli esimene üle hulga aja. No küll oli aga ka „kiire“ kogumine: viimane hp. tuli järgmisel hommikul kohale, ta olevat

kuulnud et on kogumine ja tuli nüüd ka nime kirja panema.

Üldiselt võis kiirkogumise tulemustega rahule jääda: välja tuli peaaegu 75% poiste üldarvust, kaasaarvamata viimane hp., see oleks olnud juba üle 75%. Samuti ka kogumise kiirus oli häa.

Suurema eneseavaldusena korraldasime kogu malevale luuremängu Narva ja Narva-Jõesuu rajoonis, mis kestis ööpäeva. Luuremäng algas laupäeval 2. mail! kell 18, kestis kogu öö läbi ja lõppes pühapäeval 3. mail kell 1 päeval, päri asetamiseга vabadussõjas langenute Jõesuu aksamale.

Kurvastusega peame kahjuks seisma tõsiasja ees, et meie senine sõprade seltsi esimees kolonel Jakobson lahkuib meie hulgast, olles määratud oma uuele ametkohale välismaale. Nii, praeguseks korraks on see kõik, jällenagemist kui mitte enne siis vast ll suurlaagris.

Algaja.

Tartu skaudid vabas looduses.

Tartu skautide maleval ei ole kunagi õnne olnud ruumidega. Kaks viimast aastat asus staap Gildi tänavas linnamaja 4 korral ja juba uuest aastast oleme ruumideta, mis annab eriti valusasti tunda suurlaagri ettevalmistusel. Kuid skaut ei hädalda! Ilmataat annab sooje ilmu ja Tartu ümbruses on palju parke ja rohelist ning ilusad Emajõe kaldad kutsuvad!

Tartu pidutseb nii suurejooneliselt, et meile skautidele ei ole kuidagi võimaldatud iseseisva Jüripäeva paraadi pidamist. Tänavu pidasime o na Jüripäeva paraadi koos Vabadusristi Vendade- ja Vabadussõja invaliididega 21. mail. Skaudid olid spaleerideks invaliididele ja töid ka paraadile omad lipud saaterühmadega. Ohtul oli omavahe-line lõkkeõhtu N.M.K.Ü. aias

Eelmise päeva õhtul käisime kirikus, kus meie pastor skm. Harry Haamer pidas jutluse ja võttis armulauale vanemaid gaide ja skaute. Kontsert-jumalateenistust kaunistasid oma lauludega prl. A. Korknobel ja hra M. Raamat ning mänguga hra E. Johanson. Tartu skaudid töötavad tasa ilma hõisketa!

Sam.

GAIDIDE NURK.

Paide gaidid

koondusid ühiseks üksuseks. Senine tegevus kahe rühmana ei annud juhtide puudusel soovitud tagajärgi. Paide gaidide üksikrühma juhtkond koosneb: vanem — pr. N. Tilling, abi — prl. Sieberg, juht — gd. A. Jaksi, abi — gd. H. Roosvelt; I alarühma vanem — prl. E. Künnapuu, juht — ll. j. gd. A. Vaim; II alarühma vanem — A. Jaksi, juht — ll. j. gd. E. Raud.

Tallinnast.

4. aprilli õhtu. Ilm on udune ja niiske, kuid selles sumeduses peitub nagu siiski läheneva kevade esimesi, sooje võidusõnumeid, mis tahes või tahtmata meele rõõmsamaks muudavad ja sunnivad mind samme kiirustama läbi pealinna õhtuhämaruses tänavate, — eesmärgi poole. Laiale tänavale. Vast pole see üksi mitte kevade lähenemine, mis mõttelendu ergutab, on vast selleks „süüdi“ meie tänane pidupäev? Ei tea sellele küll täpsalt vastata, kuid kaldun arvamisesse, et siiski viimane.

N.M.K.Ü. pidulikult valgustatud ruumes keeb ja kihab elu nagu sipelgapesas. On ju täna maleva pidupäev, kauaoodatud gaidide rõõmpäev, ja süda, kui sa nüüd rõõmu ei tunne sellest energiaküllasest gaidperest, siis tõsiselt tuleb kahelda su olemasolus või õiges asukohas.

Treppidest ülesse-alla ruttavad õhetavi põsi gaidvormis tütarlapsed, igahelaskeldusi ja toimetusi, ruttavad ja kiirustavad. Vahete-vahel vilksatab külalistele hulgas nähtavale ka tähtsamaid inimesi, näol häatahtlik muie, sest saatuse abiga on jõutud peo alguseni õnnelikult, ja omavahel öeldud, — pilku heites sellele tohutule külalistepererele, mis meie pidupäevast osa võtab, võime endale juba ette kujutada seda ilusat rahasummat, millega saatuse meie mahlavat õnnistab.

Kella osutid näitavad 7-dat õhtutundi. Pidu algab täie hooga kõigil rindel. Gaidide poolt esitatakse eeskava koosneb palju-

dest ilusatest ja meeldivatest osadest ja mõnde vaataks hää meelega teistki korda.

Tegelaste riietumisruumis areneb tegevus aga palavikulise kiirusega. Riietatakse ja ilustatakse, korratakse veel tantsusamme, loetakse mõttes salmikesi ja . . . närveeritakse. Rohkem aga kui teised tegelased, närveerib üks kaareasarnasel põseleulatuva juuksesalguga heledapäine, pruunis kleidis tütarlaps, kes on „peaosaline“ etendatavas eeskavas. Nimelt on tema kohustuseks saata tegelasi õigel ajal lavale. Olen harjunud nägema toda tütarlast äärmiselt rahulikuna ja külmaverelisena, milline olek teatud „aukraadiga“ isikuile meie malevas vahest väga äritavaks osutub, kuid täna võiks tallegi soovitada väga kasulikku palderjani, mille haruldaselt rahustavat mõju võib igaüks märgata isiku juures, kes joob palderjani nn. „en gros's“ sest ta omab liiga kiire temperatuurivaheldusega käed.

Hoolimata närvitsemisest mõodusid ettekanded haruldaselt hästi. Eeskava viimase osa — „Gaidluse radade“ — juurde kuulus aga esmakordselt tarvitusele võetud ja hämmastamapanevalt originaalne saate-muusika, mis koosnes väga emaleoodilisest sosisamisest: „Rääkige kõvemini, tüdrukud!“ jne. Tolle saatemuusika levitajaks oli klaveri kõrval istuv väga kõrge positsiooniga isik, kelle külma rahu hävitas üks kogukas tegelane, kes hoolimata sellest, et talle klaverilt hääle kõrgus anti, algas laulmist siiski paari tooni võrra kõrgemalt. Ega seegi halb polnud, sest võib-olla oli sarnane „mugav“ omavoli selle isiku ainsaks silmapaistvaks ja omapäraseks iseloomujooneks ja sellepärast ei tahtnud ta oma vanadest kommetest loobuda. Natuke soliidsemat omapärväljendust kui laulja juures, nägin aga mõne teise kaastegelase ja nimelt varbakultuurietendaja juures, kes momendil oli vist „tasakaalu“ kaotanud.

Hoolimata viperusist mõodus „Gaidluse radade“ ettekanne ülihästi ja tegelased võisid rõõmu tunda oma „suursaavutisest“, kuigi nimetamata ei saaks jätta, et iga asi vajab täiendamist ja hoolsat õpingut.

Kella 9 ajal algas, pääle lükikest vahe-aega „noorerahva lõustus“ — tants, mille vaheaegadel esitati rahvatantse ja terasammurite võimlemist. Rõõmsal meelel jätkati pidutsemist ja koju minnes viis igaüks kaasa parimaid mälestusi tollest gaidide suurpäevast.

Pärnu —

odavaim kuurort!

Juunis ja augustis

maksavad tervisevannid ühes
arstiabiga ja täieliku ülalpidam-
isega :

14 päeva eest kr. 68.—

21 " " " 95.—

27 " " " 126.—

Ilma ühegi lisakuluta.

Lähemaid teateid saab aadressil:

Pärnu supelinspektorile.

1-3 8. - 100001

F-a. PAUL TAMVERK'i trükikoda

VALMISTAME
IGASUGU TRÜ-
KI- JA KÖITE-
TÖID KIIRELT,
ODAVALT JA
VÖISTLEMA-
TA HEADUSES

HAAPSALUS KARJA 7. Tel. 180.